

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 32 [i.e. 33]. De interdictis à iure latis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

Nam sicut ea separatio non obstat, quin sint vnius domini: ita nec quia interdictum per modum vnius latum, omnes comprehendat, eaque alienatas sequatur tanquam earum onus.

Quarta conclusio. Interdictum locale, siue generale sit, siue speciale, non cessare ipso facto destructione edificiorum in loco interdicto. Ratio est, quia non interdicuntur aedificia sola: etiam solum in quo sita sunt. Immo hoc potius, quam illa tanquam eorum basis immobilis. Pro quo facit, tum quod destructa Ecclesia interdicta, tanquam perseuerante interdicto, non liceat ibi sepelire defunctum; etiam si locus non desierit sacer esse, tum quod ante sublatum per absolutionem interdictum, si Ecclesia de nouo tota in eodem solo reedificetur, nequeant in ea, tanquam existente in loco interdicto, officia diuina celebrari. Quae de re plenius Suarez num. 13.

Vltima conclusio est. Interdictum locale non cessare recessu incolarum à loco interdicto: nisi interdictum fuerit, vt vocant, ambulatorium. Prior pars patet: quia locus statuitur obiectum proximum, & ad quatum talis interdicti. Posterior quoque patet: quia interdictum ambulatorium dicitur per quod interdicatur locus, in quo certa persona extiterit. Inde enim sequitur hoc ipso quod eadem persona ab illo loco migrauerit ab eodem, sine alia relaxatione tolli interdictum praedicto modo impositum. Et ex aduerso locus in quem migrauerit, hoc ipso quod ille ibi existit, idemmet locus absque noua sententia interdictus esse incipit. Et confirmatur: quia tale interdictum re ipsa conditionale est, vt pote latum, non quidem in locum absolute, sed sub conditione, si in eo talis persona maneat. Quo fit, vt non nisi ea conditione interueniente id ipsum interdictum vim habeat, tanquam deficiente ipsius obiecto proprio.

TERTIUM DVBIUM EST, an generale interdictum personale cesset destructione communitatis in quam latum fuit? Istud quoque Suarez consequenter tractat sequentes conclusiones attingens. Prima est. Interdictum eiusmodi cessare destructione communitatis interdictae. Ratio est, quod illud afficiat hanc, tanquam corpus quoddam politicum moraliter vnum: quod vt dissolui potest, sic & desinere tale esse, & per consequens amittere rationem subiecti, quod afficiatur memorato interdicto. Definere autem subiecto, necesse est accidens desinere. Vnde, inquit in eadem sect. 1. Suarez num. 15. cum interdictum dicitur perseuerare donec ipsum auferatur, intelligendam est perseuerante re subiecta, prout illius capace. Neque conclusioni obstat quod maneat homines ex quibus communitas componebatur; quoniam desierunt eam componere. Interdictum vero eos non afficit nisi vt partes communitatis, tanquam vnius corporis politici. Quo proinde omnino destructo, sicut rationem partis amittunt omnino, ita & desinunt pertinere ad obiectum interdicti in communitatem ipsam fulminati.

Secunda est. Generali interdicto personali subiecti desinere eum, qui à communitate interdicta sic se subtraxerit, vt non sit amplius eius membrum. Ratio est, quia cum interdicatur communitas, interdictum non cadit in singulas personas per se absoluteque spectatas, sed vt ad communitatem ipsam tanquam totum quoddam corpus politicum constituendum, concurrunt instar membrorum. Namque interdicti communitatem, est censura interdicti ligari ipsius membra, adeo vt liberi sint à tali vinculo, qui desierint esse ne talium membrorum numero, & incipiant ligari, qui ad eundem numerum pertinere incipiunt. Hanc esse communem Canonistarum & Summulariorum doctrinam in sequenti nu. 16. Suarez notat.

Tertia conclusio, quae praecedens restringitur, est. Eum qui generali interdicto causam dedit, non liberari ab eo, se à communitate interdicta separando per mutationem domicilij. In hac quoque auctores conuenire Suarez habet in sequenti num. 18. addita ratione, quod respectu talis personae, interdictum generale vim habeat specialis, quia illam afficit per se, & ob propriam contumaciam, in qua perseuerantem liberum fieri solo recessu à communitate, non est rationi consentaneum, ac proinde nec de mente Ecclesiae. Secus est vero de illis, qui cum innocentes sint, tali interdicto afficiuntur tantum eorumque sine partes communitatis.

Aduerte, quod idem in sequenti num. 19. habet, communitatem quae propter domini sui tanquam capitis peccatum interdicta est, non liberari ab eo vinculo per mutationem, qua talis persona desierit esse dominus & caput illius. Ratio est quia huiusmodi interdictum afficit per se primo communitatem, quae suam rationem communitatis sub qua interdicatur, non amittit ex mutatione domini. Illa autem perseuerante, interdictum eiusmodi dici nequit deficere, deficiente subiecto, sed ad illud tollendum opus est perinde ac prius, absolutione Superioris.

QUARTUM DVBIUM spectans ad speciale interdictum personale, est, an personaliter interdictus liberetur eo vinculo, hoc ipso quod è vita excedit poenitens? Dico poenitens, quia de non poenitente in Cap. Is cui, De sententia. Excommunic. in 6. haec verba sunt aperta. Talis quoque si hoc interdicto durante decedat, non debet Ecclesia vel Coemeterio Ecclesiastico, nisi poenituerit sepeliri, quod Suarez num. 20. & sequentibus tractat, allatis auctoribus & rationibus in vtramque partem. Pro praxi autem nobis sufficit tanquam tutiorem, & rationi valde consentaneam, videri tenendam partem negantem: cum de negatione censurae sit vinculum esse, quo innodatus non liberetur, nisi solutione facta Superioris auctoritate. Licet igitur vita functus cum poenitentia, si non fuerit denunciatus, possit à viuentibus sepeliri in sacro, iuxta priuilegium Extrauag. Ad euitanda, cuius antea saepe meminimus: non possit tamen denunciatus, donec à Superiore obtenta sit absolutio. Pro quo faciunt, per argumentum à pari, dicta de absolutione ab excommunicatione in praeced. lib. 9. cap. 2. num. 43.

CAP. XXXIII.

De interdictis à iure laicis.

SVMMARIVM.

62. Generale interdictum latum ob infectum hostiliter S. R. E. Cardinalem.
63. Duo alia ob iniuria affectos Episcopos.
64. Aliquot alia eiusdem generis.
65. Vnum locale impositum Ecclesiae Religiosorum vel Clericorum inducentium alienos ad promissionem eligendi in illa sepulturam.
66. Quatuor generalia interdicta personalia à iure imposita.
67. In generalia locali interdum personale includitur.
68. Octo particularia interdicta personalia à iure imposita.
69. Documenta aliquot pro praxi notanda de obligatione interdicti.

Interdicta iure ipso imposita referuntur Angelus & Syluester in verbo Interdictum 4. & inter recentiores Georgius Sayrus alios referens in Thesaurio casuum conscientiae lib. 5. cap. 12. ac Suarez tomo 5. q. 37. Primo referemus generalia localia. 2. specialia localia. 3. generalia personalia, & 4. specialia personalia.

Generalia localia.

SECTIO I.

PRIMUM istius generis habetur ex cap. Foelicis, De poenitentia in 6. in quo variæ poenae imponuntur ei qui Cardinalem S. R. E. fuerit hostiliter infectus, vel percusserit aut ceperit, vel socius fuerit faciendis, &c. & inter ceteras interdictum his verbis §. finali. Ciuitas vero quæuis alia præter urbem, quæ talia facienti, vel faciendis, seu præsumptibus, in his consilium, vel auxilium dederit aut fauorem, vel infra mensem saltem taliter delinquentes (prout tantum facinoris enormitas exegerit, & facultas ei adfuerit) non duxerit puniendos, Pontificali, & supra eo ipso dignitate priuata, & nihilominus remaneat interdicta.

Aduerte vero quod Suarez loco citato num. 16. notat, quia tale interdictum fertur tantum contra ciuitatem in qua Magistratus memorato scelere se contaminauerit, vltimumve locum inferiorem cuius ciuitatis nomen minime conuenit, non incurere in propositum interdictum, etiam si

per eos qui illic præfunt commissum sit crimen. De quo sermo est in ipso Cap. Felicitas. Nam in materia odiosa restringenda sunt verba, nec extendenda ultra sensum quem habent in communi vsu. Si dicas, extensionem eam fieri posse ob paritatem rationis. Respondetur, id propterea non habere in hac materia locum in ordine ad praxim, quod populi inferiores, seu villarum & pagorum, facile possint alia ratione coerceri, nec interdictum videatur medium esse ad illorum emendationem satis accommodatum, ob indevotionem, hæreses, infinitaque pericula animarum quæ ex eo insurgere possunt, prout notatur in Cap. Alma mater, De sententia excommunic. in 6. §. Quia vero.

63. **SECUNDUM** est non ab simile, latum in Clement. 1. De penis, edita contra eum qui ausus fuerit corporali iniuria afficere quemvis Episcopum. Verba eius sunt §. 3. Terra quoque illius (dum tamen ultra vnam Diocesim non contineat) vsque ad conuictam satisfactionem eiusdem, nec non locus aut loca in quibus Episcopus captus detinebitur, quamdiu detentio ipsa in eisdem durauerit, Ecclesiastico subiaceat interdicto. Ex quibus Suarez nu. 19. bene colligit, ad istiusmodi interdictum incurrendum non sufficere iniuriam Episcopo illatam à priuato. Cum enim dicatur (Terra illius) ostenditur agi de Domino terræ. Deinde ipsi in tota Dioc. esse locum habere, si tota ad talem Dominum spectet. Quod si pars tantum spectet, ea sola interdicto subiacebit. Sin plures Dioceses idem in suo dominio habeat, consequenter in eadem Clement. sic statuitur: Quod si terra eiusdem duas Dioceses, vel ultra contineat, Diocesis domicilij principalis, & illa etiam in qua fuerit delictum commissum, si sua sit, & duæ aliz quæ sub ipso sint eidem loco magis vicinæ, interdicto subiaceat supradicto.

TERTIUM est in eadem Clementina, §. Ciuitas, latum contra ciuitatem quæ antedicta perpetravit in suum Episcopum. Vbi ex verbo, Ciuitas, idem colligitur: quod in primo casu, aduerte differentiam huius interdicti à præcedenti, quod populi Dominus illi causâ det; & huic ipse populus.

64. **QUARTUM** est impositum ciuitati in qua moritur Papa, & faciendâ est successoris electio, si illius Dominus, Rectores vel Officiales nõ faciunt inuolabiliter absq; vlla fraude & dolo obseruari ea quæ in Cap. Vbi periculum. De electione in 6. præscribuntur. Verba quibus ibidem propositum interdictum imponitur sunt. Ciuitas vero prædicta nõ solum sit interdicta, sed Pontificali dignitate priuata.

QUINTUM habetur ex Extr. agn. in communi Super gentes, De consuetudine. In illa enim, cum Dominus regnat, aut cuiuslibet loci impeditur ne Legatus, vel nuncius Apostolicus possit officium suum exequi in eo, idem supponitur interdicto quamdiu in tali contumacia is ipse Dominus permanferit.

SEXTUM habetur ex Cap. 1. De vsuris in 6. in quo prohibetur ne quis vsurarios alienigenas ad habitandum, & exercendum vsuras admittat in suis terris, contrariumque facientes, si fuerint Ecclesiasticæ personæ, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis, minores vero personæ singulares excommunicationis, & communitates interdicti sententiam incurrant. Quam sententiam si per mensum animo indurato sustinuerint, terræ ipsorum, quamdiu in eis iidem vsurari commorantur, ex tunc Ecclesiastico subiaceant interdicto. Circa quod interdictum Suarez nu. 24. duo admoget. Alterum est ipsum habere tantummodo locum, quando personæ contumaces fuerint Ecclesiasticæ. Alterum est, durare non quidem durante tali contumacia, sed durare cõmoratione prædicti vsurarij in tali loco.

Specialia localia.

SECTIO II.

65. **Q**UOD attinet ad specialia interdicta localia, omittis cæteris de quibus non est certum imponi à iure, vt ostendit Suarez num. 27. & 28. vnum tantum referemus, de quo constat ex Cap. 1. De sepulturis in 6. ubi religiosi, alijsque Clericis seuerè prohibetur ne quem inducant ad iurandum, vel alius promittendum, quod in ipsorum Ecclesia eliget sepulturam, vel semel electam vterius nõ mutabit. Addito quod si postea in Ecclesia sua, vel Cœmeterio talè sepelire presumpserint, nisi intra decem dies omnia quæ occasione sepulture

habuerint, restituant illi Ecclesie vbi de iure sepeliendus erat (etiã ipsum cadaver si petatur) ipso facto Ecclesia eorum & Cœmeteria sint interdicta, quousque antedictorum omnium sit facta restitutio plenaria. Circa quod interdictum Suarez in duobus præcedentibus numeris tria notat. Primum est, propositam obligationem restituendi non requirere septentiam Iudicis; sed tantum lapsum decem dierum computandorum. *ex communi Doctorum consensu*, à die celebratæ sepulture. Secundum est: si vnus tantum, aut alter Clericus non restituat partem suam, quæ sit ita notabilis, vt sufficiat ad peccatum mortale; insurgere interdictum: quia tale peccatum sufficit ad talè penam. Nec obstat, quod sit personæ particularis; quia interdictum particulare incurritur ob peccatum particularis personæ. Adde quod cæteri propter cõmunem conspirationem in peccatum, tanquam ad restitutionem obligati in solidum, teneantur in conscientia suppleri defectum lociorum non restituentium; nisi que faciunt peccare mortaliter eadem omissione. Tertium est; si vnus Religiosus, aut Clericus priuato nomine ad memoratam promissionem inducat; & cæteri id ignorantes bona fide sepeliant indutum, nec propterea restituant accepta, non incurrit interdictum. Ratio est, quia imponitur ob delictum eorum qui præsumperint, quod non vsuuenit agentibus bona fide.

Generalia personalia.

SECTIO III.

66. **I**nter generalia interdicta personalia hæc referuntur. Primum est. Quando vniuersitas concedit repressalias seu pigriorationes contra personas Ecclesiasticas, vel earum bona, necnon quando eadem qualescumque generaliter concessas, cuiusvismode consuetudinis prætextu, quæ potius est abusus, ad personas Ecclesiasticas, carumve bona extendit. Tunc enim vniuersitas prædicta nisi concessionem, vel extensionem eiusmodi reuocarit intra mensem à die concessionis, aut extensionis computandum, ipso iure in interdictum incidit, ex Cap. vnico de iniurijs in 6.

Secundum habetur ex Bulla cõne Domini canone 2. vbi interdicuntur Vniuersitates, Collegia, & Capitula quocumque nomine vocentur, quæ à sententijs, ordinationibus & mandatis Summi Pontificis appellant ad futurum Concilium generale. Itemque ij quorum consilio & fauore fuerit appellatum. Quæ de re videnda sunt dicta ad eundem canonem in præced. lib. 9. cap. 15.

Tertium habetur ex Concilio Triden. sess. 7. cap. 10. De reforma. vbi Capitulis Ecclesiarum præcipitur, ne sede vacante, infra annum à die vacationis, literas dimissorias ad ordines recipiendos concedant alicui, qui beneficij Ecclesiastici recepti vel recipiendi occasione auctus non fuerit. Et subditur: Si secus fiat, Capitulum contraueniens Ecclesiastico subiaceat interdicto.

Quartum habetur ex Extr. agn. vnica inter communes, Ne sede vacante; in qua Pontifex quædam statuens super eo quod in nonnullis Ecclesijs obseruatur, & à longis retroactis temporibus obseruatum est, vt fructus primi, vel secundi aut alterius cuiusq; sequentis anni, beneficiorum in eisdem vacantium, defuncto, vel fabricæ, aut Ecclesie, vel personis habentibus annata de consuetudine, vel privilegio, vel statuto, applicentur, &c. Id ipsum statutum suum sic munit, vt Capitulum, Vniuersitat. m. & Collegiũ transgrediens illud, accipiendo de huiusmodi fructibus, subiaceat interdicto, donec ipsum integre restituerit.

Quintum esset addendum ex cap. Clericis, De immunitate Eccles. in sexto, nisi ipsum reuocatum esset per Clement. vnica, eodem titulo, prout Sylva *Interdictum 4. quest. 2. in fine* expressit.

67. Notat autem Nauarrus in *Enchir. ca. 27. nu. 169.* in omnibus casibus in quibus iure fertur interdictum locale generale ob delictum populi, in eisdem etiam cõtra eundem populum ferri personale generale, tanquam in illo inclusum virtute; non item si feratur ob delictum solius Domini, nisi exprimat in sententia ferri pariter in populum ipsum, ex cap. Si sententia, De sententia ex cõmunic. in 6. Cui Capitulum cõsentaneè Suarez *in cit. et a. dispur. 37. num. 16.* dicit quando populus causam dedit generaliter interdicto locali, per illud nõ inter

dici

dici virtus personaliter eos qui in illo inveniuntur ita innocentes, et nulla ratione interdicti causam dederint. Tales enim respectu eorum qui dederunt, perinde se habent, ac subditi respectu Domini, qui solus est in culpa.

Particularia personalia.

SECTIO IV.

68. **R**estant particularia interdicta personalia à iure imposta. Primum habetur ex Cap. I. De sententia excommunicati. in 6. ubi Iudex Ecclesiasticus prohibetur sententiam excommunicationis, suspensionis, aut interdicti pronuntiare sine scriptis, vel sine monitione, aut non exprimendo causam; iubeturque parti petenti concedere intra mensem, exemplar scripturæ. Cuius constitutionis si temerarius violator fuerit, per mensem unum suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, & diuinis officiis. Circa quod sub initium memorate disput. 37. Suarez notat primo, ad illud incurrendum requiri, vt Iudex ex certa scientia & directa voluntate, vel certe ex negligentia tanta quæ eidem æqualeat, omiserit seruare quod ibi præcipitur. Id enim significant verba, *violator temerarius*. Secundo, verbum *suspensionis*, additione, *ab ingressu Ecclesiæ*, trahi ad significationem interdicti; retinere vero suam significationem additione eius quod subiungitur, & *diuinis officiis*, quæ ne facta sit frustra; sic accipienda est, vt excludat à diuinis officiis celebrandis, siue in Ecclesia, siue extra eam. Tertio, cum tale interdictum in vindictam delicti imponatur, susinendum per tempus determinatum (vnius mensis scilicet) non esse quem intra id ipsum tempus absolendum quantumuis satisfaciatur, ac poenitentiam agat. Quarto, tali poenæ, iuxta Cap. Quia periculosum, De senten. excommunicati. in 6. non subici Episcopos, quia non fit illorum expressa mentio in sententia qua fertur.

SECUNDUM interdictum præcedenti aliquatenus simile habetur ex Cap. Sacro. De senten. excommunicati. initio; ubi prohibetur ne quis præsumat sententiam excommunicationis promulgare in aliquem, nisi competenti admonitione præmissa, & præsentibus personis idoneis, per quas, si necesse fuerit, probari possit monitio; additurque: Qui si contra præsumperit, etiam si iusta fuerit excommunicationis sententia, ingressum Ecclesiæ per mensem unum sibi nouerit interdictum. Vbi aduerte verbum, *presumpserit*, indicare, quod ad hoc, sicut ad præcedens incurrendum requiritur vt Iudex ex certa scientia, directaque voluntate agat.

TERTIUM habetur ex Cap. Præsenti, De officio Ordinarij in 6. ubi ab Ecclesiæ ingressu donec de acceptis restitutionem fecerint, suspenduntur Episcopi, & eorum Superiores, qui quoquo modo præsumunt vsurpare bona quarumcumque Ecclesiarum, aut beneficiorum vacantium, vel eorum fructus applicandos ad vtilitatem earundem, aut reseruantos successuris in illis.

QUARTUM habetur ex Cap. Episcoporum. De priuilegiis in 6. ubi Ecclesiæ ingressus interdictus cuiilibet, siue seculari, siue regulari quantumcumque; communito exemptione per priuilegium Sedis Apostolicæ, cuiuslibetque ordinis religionis, status, vel conditionis existat, si scienter celebret, vel faciat celebrari diuina in ciuitatibus, castris, villis (nisi quatenus à iure conceditur) seu locis aliis interdictis ab ordinariis, siue delegatis Iudicibus, vel à iure; aut excommunicatos publice, vel interdictos ad diuina officia, seu Ecclesiastica Sacramenta, vel Ecclesiasticam sepulturam admitrat. Duraturum vero imponitur tale interdictum, donec de prædicta transgressione ad arbitrium eius cuius sententia contempta est, fuerit competenter satisfactum.

QUINTUM habetur ex Cap. 2. De censibus in 6. innouato à Concilio Tridentino, sess. 24. Cap. 3. De reform. in quo Ecclesiæ ingressus interdictus Episcopo, & superioribus Prælati; qui intuitu procurationis sibi debite ratione visitationis, recipiunt aliquid contra constitutionem positam in præcedenti Cap. Interdicitur autem non quidem absolute, sed sub conditione; si intra mensem duplum eius quod acceperint, non restituerint. Quam conditionem, aduerte in Extrauag. vnica inter communes, De censibus, extendi ad duos menses. Vbi etiã id ipsum interdictum extenditur ad omnes de familia visitatoris, qui per se, vel alios ab eis qui visitandi sunt, aliquid recipiunt præter id quod est ipsis iure concessum.

SEX TUM habetur ex tertia Extrauag. communi De priuilegiis, ubi sententia excommunicationis, suspensionis & interdicti ipso facto incurrenda promulgatur contra Iudices Ecclesiasticos, qui Officiales Romanæ Curie, vel alios, qui ad eandem Curiam pro suis negotiis profecti sunt, priuant suis beneficiis Ecclesiasticis, & ea conferunt aliis; ad quos, si ea recipiant, eadem poenæ extenduntur; inter quas excommunicatio ibidem expresse referuatur Papæ. Vnde licet colligere, duas reliquas non esse referuatas. Et de interdicto dici potest, quod non extendatur ad Episcopum & Superiores, quos excludit latum generaliter, ex Cap. Quia periculosum; De senten. excommunicati. in 6.

SEPTIMUM fertur in Cap. Si quis deinceps 16. quæst. 7. in eum qui Episcopatum, vel Abbatiam, vel quamcumque inferioriorem dignitatē Ecclesiasticam susceperit de manu personæ laicæ. Quod, vt notat Suarez in 9. in materia poenali accipi potest cum restrictione ad susceptionem consummaram ademptione possessionis, & executionis officij eiusdem dignitatis.

OCTAVUM in Extrauag. vnica inter communes, Ne sede vacante, &c. fertur contra Episcopos, & Superiores qui contra præscriptum illius constitutionis, aliqua bona beneficiorum vacantium vsurpant, si intra mensem ea cum effectu non restituant iis ad quos pertinent.

Notanda de obligatione interdicti à iure lati.

SECTIO V.

69. **P**RIIMUM est. Particulare interdictum personale statim ligare personam in quam fertur; non tenentur vero alij vitare ipsum donec denuncietur declaratione scilicet specialiter & expresse facta per Iudicem Ecclesiasticum. Hoc quoad vtramque partem habetur ex Extrauaganti Ad euitanda; de qua egimus in præced. lib. 1. cap. 9. sect. posteriore. Ea enim non fauet censura irretitis, sed tantum aliis, quibus permittit cum ipsis communicare, si non sint denunciati, nec Clerici percussores ita notorij, vt nulla tergiversatione celari possint. Vnde is fauor non obstat quin iura prout intendit, eorūque verba præ se ferunt, ita irretiat cōtumaces, vt irretiti debeant ab iis abstinere, à quibus censura quam incurrerūt, excludit; alij vero ad teneantur eo ipso vitare illos.

SECUNDUM est. Neque eos ipsos, alios teneri vitare interdictos generali interdicto personali, donec ipsum fuerit denunciatum, certum est. Dubitatur vero, vtrum sufficiat denunciatum esse intra communitatem, quæ in illud incurrit; an vero necessarium sit nominatim personas singulas quæ sunt illius membra, denunciari in particulari? Ad quod Suarez in *antecitata disput. 37. sect. 2. nu. 3.* respondet, illud sufficere, nec istud esse necessarium; quia interdictum ipsum alioqui magna ex parte esset inutile; quandoquidem posteriore hoc modo denunciationem fieri impossibile est mortaliter. Sufficit igitur, vt communitas illa quæ interdictum contraxit, nominatim & in particulari denunciatur, posteaque constet euidenter personam vitandam membrum esse eiusdem communitatis.

TERTIUM est post memoratam Extrauag. Ad euitanda. Interdictum locale, siue generale, siue speciale non habere vim donec denunciatur. Namque priuilegio eiusdem Extrauag. nemo quoad diuina celebranda tenetur ab eo loco propter interdictum abstinere ante sufficientem denunciationem. Vbi aduerte totam rationem istiusmodi interdicti consistere in fidelium quoad diuina, separatione à tali loco. Neque enim potest locus interdictus separare seipsum à fidelibus, sicut potest persona interdicta personam interdictam. Aduerte etiam ad generalis interdicti localis denunciationem in particulari ac nominatim sufficere vi nomine collectiuo, aut quasi collectiuo, quo totus locus comprehendatur, vt sic Ecclesiæ singule alięque partes interdictę intelligatur.

QUARTUM est. Quando suspensum est interdictum neminem teneri illud seruare, argumento Cap. Alma mater. §. In festiuitatibus, De senten. excommunicati. in sexto. Triplex autem diligenter consideranda est suspensionis forma, ne quid fiat contra interdictum. Atque si suspēdatur simpliciter diuina omnia vt prius celebrari poterūt; in quoad aliquę tantum diuina illa tantum poterunt celebrari; sique ad certum tem-

pus, et vsque tantum diuina celebrari poterunt. Ita notat Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 183. Et patet, quia in eo agendum est iuxta intentionem Superioris, quam sententia suspensionis ostendit.

QVINTVM est. Neminem teneri seruare interdictum, quando non seruatur ab eo cuius causa latum est, ex Cap. Petisti, De priuilegijs. Quod si plures sint quorum causa interdictum fuerit promulgatum, ad talem excusationem requiritur, vt maior pars illorum violet interdictum, habendo animum in tali violatione perseuerandi, prout conuicti ex ipsorum actibus. Ita Panorm. annotat ad citatum Cap. Petisti, num. 2.

CAPVT VLTIMVM.

In quo per modum appendicis agitur de cessatione à diuinis.

S V M M A R I V M.

70. Quid & quod duplex sit cessatio à diuinis, & quatenus ab interdicto differat.
71. Conditiones requiritæ ad illius validitatem.
72. De eiusdem causa efficiente, seu à quo ferri possit.
73. De ceteris illius causis.
74. Primus effectus cessationis à diuinis, priuare vsu diuinorum officiorum.
75. Tempore cessationis à diuinis non est permittum, sicut tempore interdicti, submissa voce, clausis ianuis, non pulsatis campanis, ac excommunicatis, & in eisdem exclusis diuina officia celebrare.
76. Nec permittum est in principalibus anni festiuitatibus eadem officia celebrare solemniter.
77. Horas canonicas Clerici priuati in eodem tempore possunt bin recitare, & quod Episcopus imponens cessationem à diuinis possit eam limitare.
78. De secundo effectû, qui est priuatio vsus Sacramentorum; & quæ sacramenta ab eo excipiantur.
79. Quatenus permittum sit celebrare Missæ tempore cessationis à diuinis.
80. Sacramenta quorum vsus prohibetur esse tempore cessationis à diuinis, certum est; & quatenus de Baptismo dubitetur.
81. Dabunt de Confirmatione & aliud de Penitentia.
82. De tertio effectû, qui est priuatio sepulture Ecclesiasticæ.
83. Excommunicatio imposita a legibus quibus vsus violentibus cessationem à diuinis.
84. De modo quo relaxatur ipsa cessatio.

70. Huius appendicis addenda ratio est, quod cessatio à diuinis similitudinem habeat cum interdicto locali. De ea inter ceteros satis copiose agunt Georgius Sayrus alios citans in lib. 5. Thelauri casuum conscientiarum cap. 17. & Suarez tomo 3. in D. Thomam disput. 39. Congruenter autem communi Canonistarum doctrinæ ea definitur à Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 188. definitur quædam à diuinis officijs & ab administratione Sacramentorum. Quæ quidem si fiat in toto aliquo loco, vt in tota ciuitate vel oppido dicitur generalis; si tantum in aliqua parte, vt in vna Ecclesia vel pluribus, non in omnibus, dicitur particularis. De ea autem dicemus 1. quatenus differat ab interdicto & quas conditiones requirat vt sit valida. 2. quæ sint illius causæ. 3. qui effectus. 4. quæ pena incurratur illius violatione, & quo modo ea tollatur.

Quatenus cessatio à diuinis differat ab interdicto, & quas conditiones ea requirat ad validitatem.

S E C T I O I.

Cessationem à diuinis ab interdicto differre constat ex his. Primo, quod non sit Ecclesiastica censura, id est, penæ licui ob delictum imposita à Ecclesiastico Iudice; sed sit factum quoddam, quo certa de causa suspenduntur

in aliquo loco, diuina laudis organa, prout habet Conar. ad Cap. Alma mater, par. 2. §. 2. in initio. Deinde, quod per illius transgressionem non incurratur irregularitas, vt ibidem Nauarrus docet: quia non inuenitur imposita; & ideo non est afferenda ex Cap. Is cui, De sententia excommunicati in sexto. In eandem sententiam plures Sayrus refert in citato cap. 17. num. 9. Præterea quod nunquam imponatur à iure, etiam si ab illo permittatur, vt patet ex Cap. Si Canonici, & ex Cap. Quamuis, De officio Ordinarij in sexto. Quarto, quod qui habent priuilegium audiendi officia diuina tempore interdicti, non ideo possint audire tempore cessationis à diuinis. De quo Nauarrus in sequenti num. 189. pluribus de huiusmodi differentia differens. Videri potest Suarez in memorata disput. 39. sect. 1.

LAM vt valida sit cessatio à diuinis (prout post Ioannem Andream ad memoratum Cap. Quamuis, docent in verbo Cessatio à diuinis, Angelus num. 3. Syluest. nu. 2. Sotus in 4. distinct. 22. quest. 3. art. 2. conclus. 3.) ad eam concurrere debent decem conditiones, quæ fere omnes sumuntur ex eodem Cap. Quamuis, & ex Cap. Si Canonici, ante etiam memorato, & ex Cap. Irrefragabili, §. Cæterum, De officio Ordinarij. Prima est, vt is cuius autoritate cessatur à diuinis, eadem auctoritatem habeat vel à iure: vt Episcopi habent ratione suæ dignitatis, & Capitulum sede vacante; vel à consuetudine, aut priuilegio; vt in quibusdam Ecclesijs nonnunquam habent Canonici, ex memorato Cap. Si Canonici. Quod vero alias Canonici cessare non possint à diuinis sine consensu Episcopi sui, satis colligitur ex memorato Cap. Irrefragabili. Secunda est, vt Canonici omnes nullo dempto, etiam abentes qui conuenire possunt, conuocentur ad tractandum de ipsa cessatione, ac si ageretur de electione canonica, per textum expressum in Cap. Quamuis, §. 2. De officio Ordinarij in sexto. Tertia, vt de causa cessandi mature & diligenter tractetur. Quarta, vt de cessando habeatur deliberatio; in qua necessarium esse, vt maior pars Capituli concludat cessandum esse, intelligitur ex eo quod in citato cap. Quamuis, conuocatio ad cessationem faciendam æquiparetur ei quæ fit ad electionem canonicam agendam. Quinta, vt offensa propter quæ cessatur, manifesta sit ac notoria. Sexta est expressa in Cap. Irrefragabili, §. Cæterum, De officio Ordinarij, vt eadem causa sit rationalis, seu apertis rationibus demonstrata, vt Soto interpretatur; & ideo infert conditionem hanc sequi ex præcedenti. Septima, vt ante cessationem instrumento publico, patentibus vel literis, authentico sigillo munitis causa cessationis exprimat. Octaua, vt idem instrumentum tradatur ei contra quem cessatur. Nonna, vt cessaturi ab eodem postulent, vt emendet competenter iniuriam seu offensam, propter quæ volunt cessare: quod si facere nolit, locum habet tunc cessatio. Postrema quæ in memorato cap. Quamuis, expresse traditur est, vt post cessationem ytraque pars tam cessans, quam contra quam cessatur, per se, aut per procuratores sufficienter instructos, iter ad sedem Apostolicam intra mensem arripiat: & continuatis diebus quam cito poterit, se eidem sedi presentet; vt cognita causa Pontifex de remedio prouideat, ne Ecclesia in tali afflictione diu permaneat. Vbi aduertit, quod Sayrus in citato lib. 5. c. 18. in fine habet citatis Soto, Toledo, & Henriquez: si partes inter se conueniant, cessationem à diuinis tolli posse ab eo à quo lata est, nec esse opus sedem Apostolicam adire. Ratio est, quia in tali professione præscribenda, intentio Papæ fuit tantum, vt quam cito prouideretur Ecclesiæ, obuiareturque damnis, quæ possent euenire, si ea absq; diuinorum celebratione diu maneret. Cæterum si non seruentur prædictæ conditiones, nec seruanda est ipsa cessatio, iuxta Cap. Quamuis, §. finali de officio Ordinarij in 6. Et ita expresserunt in verbo Cessatio à diuinis, Angelus & Syluester, ille 103. & hic q. 1. vt et que sub finem. Quod qua ratione ex illo Cap. deducatur, Suarez declarat in illa disp. 39. sect. 3. n. 13. in præcedentibus, de memoratis conditionibus agens.

De causis cessationis à diuinis.

S E C T I O II.

72. Quod attinet ad causam efficientem consentiunt Doctores, quorū nonnullos Suarez in præcedenti n. 2. & plures

Sayrus